

Testvéreim! A BOKOR megalakulásának 80. jubileumán kezdjük hálaadásunkat a mindentadó Atya, a szolgáló Fiú és a Szeretet Lélek nevében!

A Szervező Testvéreim úgy látták jónak, hogy ez az emlékezés Jézus utolsó vacsorájának felidézésével kezdődjön. Kezdjük hálaadásunkat a bűnbánat és istendicséret énekeivel.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Titokzatos Istenünk, akit az egész emberiség szeretne megismerni, de csak számtalan vallás keletkezett. És úgy, hogy mindegyik tévedhetetlennek mondja magát. Add, hogy mi alább adjuk, későbbre hagyjuk a biztos tudást, és csak józan ésszel közeledjünk Feléd, feltételezve, hogy élsz és szeretsz örökkön örökké.

Olvasmány Bulányi György „Füves könyvéből” (1993-2000. 103-107 oldal)

Mi a dolgunk, Testvéreim?

Létünk első negyedszázadában az ügyész és a nép-/vérbírák szerint az államrend megdöntésének céljából tartottuk a találkozóinkat, amely bűncselekmény büntethetőségi felső határa – a kötél általi halál. Ketten érték el közülünk e felső határt, a többi olcsóbban úszta meg. Valójában mit csináltunk? Megértettük az evangéliumot (szolgálni, adni, megbocsátani kell, és nem uralkodni, gazdagnak lenni és kiközösíteni kell), s az egész világnak megakartuk magyarázni e megértésünket. Csoportba hívással is.

A második negyedszázadban elmentünk három évre Baracskára, hogy megmagyarázzuk püspökeinknek s a világnak, hogy szeretni is, meg megesküdni ellenségeink megsemmisítésére: ez ellentmondás. És ha keresztények teszik ezt, szemen köpik vele Jézust. Nem értették. A fiainkat börtönnel jutalmazó bírák mondták is: Magukat még saját püspökeik is elítélik. A harmadik negyedszázad békés és szabad kapitalista körülményei között pedig lassan-lassan látni kezdjük, hogy a megelőző és méltó jócselekedetek nélkül a jézusi tanítás egy kalap szamócát sem ér. Nem, mert nem figyel a tanításra senki – Jézusra sem figyeltek volna a gyógyítások nélkül. Ezért ki kell találnunk a méltó jócselekedeteket. Nem elég Prakashnak küldeni a pénzünket, mert tele az ország rászorulókkal, akiknek nyomorát az állam pénze nem, csak a Jézustól tanult szeretet képes eltüntetni.

A kérdés, hogy mi lesz belőlünk (a negyedik negyedszázadban) húsz vagy ötven év múlva? Leszünk-e még? Végeredményben az Isten – ha igaz, amit korábban mondtam – kétségtelesen bolond. Bolond, mert azt akarja, hogy a teremtmény olyan legyen, mint ő; Rá hasonlítson! És még mit nem gondol a teremtményéről!? De hát nem tud az Isten – szegény feje – mást akarni. A Szeretet csak szeretni tud. Aki pedig szeret, az mindenét akarja adni... Ez egy bolond Isten bolondsága. Aki szeret az bolond. S a bolondok mentik meg a világot? Igen. Boldogok a bolondok, mert övék az Isten országa. Ajánlanám Szent Máté evangélium-szerkesztőnek e mondatot – kilencedik boldogságul. Addig van Bokor, amíg azt csináljuk, amit Jézus!

Ez alapító Atyánk tanácsa!

Evangélium Lukács evangéliumából (10,21-24)

Abban az órában Jézus felujjongott a Szentlélekben és így szólt: Magasztallak téged Atyám, ég és föld ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és a kicsinyeknek jelentetted ki. Igen, Atyám, így tetszett neked. Majd odafordult tanítványaihoz és ezt mondta: Mindent átadott nekem Atyám. Senki más nem ismeri a Fiút, csak az Atya, és az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú ki akarja jelenteni.

Majd odafordulva tanítványaihoz, külön nekik ezt mondta: Szerencsések azok a szemek, amelyek látják, amit ti láttok! Mert mondom nektek: sok próféta és király akarta meglátni azt, amit ti láttok, de nem látták meg, és meghallani azt, amit ti hallotok, de nem hallották meg.

Ez az evangélium üzenete.

Testvéreim!

Bolondság és boldogság. Erről szól a két üzenet. Alapító Atyánk nyilván úgy értette azt, hogy bolond az Isten, hogy Ő a „*bolondul szerető Isten*”... Jézus pedig azért ujjong fel örömmel tanítványai körében, mert neki a mezítlábas „*kisembernek*” az agyában villant fel a válasz arra a gyötrő kérdésre, hogy ki az Isten: Az *Isten ABBA, szerető Atya*, és nem a seregek ura Istene!

1) Bolondul szerető Isten

Gyurka leírta, hogy a Bokor első negyedszázadában megértettük az *evangéliumot*: hogy szeretni annyit jelent, mint *adni* másoknak, *szolgálni* másokat, és hogy *nem ütni*, nem visszaütni, és megbocsátani. Ez biztos, és már a könyökünkön jön ki. Józanésszel felfogtuk, hogy az ilyen fajta szeretet vonalán kell keresnünk a választ arra kérdésre, hogy ki az Isten. A *Názáreti* Jézus adta tudtunkra, és az életével be is mutatta.

Csakhow ezzel két *bajunk* is akadt. Az *egyik*, hogy ha mi is azt csináljuk, amit Ő, abból baj lesz. Vagyis hogy csórók leszünk, és nem gazdagok; hogy mindenki kapcája, szolgálja leszünk, és nem nagy urak; és úgy elbánnak velünk, hogy a jó Isten se menthet meg minket, mert eretnekként ütnek minket, és ráadásul mi nem ütünk vissza. Persze csak akkor, ha komolyan csináljuk azt, amit Jézus.

De lesz *más bajunk* is, ha ezt a szöveget kell *hirdetnünk*, buta birkaként, a vicsorgó farkasok között. Azt kérdezhetjük: Csak nem bolondultunk meg!? De bizony meg kell bolondulnia annak, aki ezt az életformát kész vállalni. A kérdés, miért is kellene? Azért, mert csak így lehetünk *boldogok*: ami a lelkiismeretünk békéjét jelenti!

De már Jézus életében volt egy „*nagyokos*” ember, aki másként oldotta meg a problémát: Álljon meg a menet, nem eszik olyan forrón a kását! Őt *Saulnak* hívták, de *Paulusra* = *Pálra* váltotta a nevét. Ő, aki sose látta Jézust, miután megtért, azt mondta, hogy magán-kinyilatkoztatásban részesült: hogy az a Jézus, akit ő halálra üldözött, helyettünk mindent megtett, vagyis a halálával *megváltotta* az egész emberiséget. Pál pedig a leveleiben Jézust léptette Kaifás helyébe *főpapnak*, és Heródes helyébe *királynak*, mi több, a *világmindenség királyának*.

Ez a *Pál* apostol fogalmazta meg a római közösségének, hogy mit kell tennie a Jézus követőknek: „*Mindenki vesse alá magát a fölöttes hatalomnak. Nincs ugyanis hatalom, csak Istentől. Ahol hatalom van, azt Isten rendelte. Aki szembeszáll a hatalommal, Isten rendelkezésének szegül ellene... A hatalom Isten eszköze... nem hiába viseli a kardot!*” (Róm 13,1-2.4)

2) Bolondul szerető Jézus

Térjünk vissza a Názáreti Jézushoz.

Jézus abban a vallásban nőtt fel, ahol *Jahwe* volt a törzsi Isten, a Seregek ura istene.

Aki *tíz parancsot* adott az embernek, közte a *ne ölj* parancsot is, de a Bibliában van az is, hogy aki öl, azt meg kell ölni.

Jézus vallásának *erkölcsi törvénye* volt a „*szemet szemért, fogat fogért törvény*”. Ami ugyan egy fokkal jobb, mint az egy szem helyett két szemet kiszúrni, vagy egy fog helyett két fogat kiverni, vagy éppenséggel egy fog helyett egy embert megölni, de mesze van az ellenség-szeretettől!

Jézus Názáretben József mellett ácsként dolgozva a melóstársaival megbeszélhették azt is, hogy nincs *igazság* a Földön. De ami késik, nem múlik, mert majd a halál után Jahve igazságot tesz. A jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti. Mégpedig ez az Isten az utolsó ítéleten vad haragjában, a tüzes *pokolba veti* a gonoszokat.

A híres rokon, *Keresztelő János* is azt prédikálta a Jordánnál, hogy már jön is a Jahve küldötte, a *Messias*, fejszével a kezében. De még meg lehet úszni a vérengzést, csak meg kell fürödni a Jordán vizében, elhagyni a bűnöket, és így tisztán lehet készülni az ítéletet hozó *Messiasra*.

Jézus már a vízbe fojtó Istentől is elborzadt, hát még a pokol tüzétől! A Jordán vizébe őt is bemerítette a kedves rokon, de kiemelkedve a folyó vizéből Jézus egy olyan *Istent* ismert fel, aki *csak szeretni* tud. Érthető? Csak szeretni!!! Rájött, hogy *Jahve* nem lehet az Isten, mert gyilkos Isten nincsen. Isten az *ABBA!* Atya, a Szeretetisten: „*aki felkelti Napját jókra és gonoszakra egyaránt*”; aki az ellenség legyilkolása helyett az „*ellenség szeretetét*” hirdeti. És ennek a Jézusnak azért kell majd meghalnia, mert megtagadta Jahvét és azt hirdette, hogy Isten csak *irgalmas* lehet és megbocsátó, mint *tékozló fiú apja*. És ez a Jézus valóban *megbocsátott* a gyilkosainak is, az akasztófán...

3) Bolond Bokor

Azok vagyunk?

A Bokorban fogalmaztuk meg a *háromféle erkölcsi* kategóriát. Az egyik az igazságtalan vagy *gazember* erkölcs, a másik az igazságos, igazságosztó erkölcs, az úgynevezett „*tisztesség-etika*”, a harmadik pedig szintén „*igazságtalan*”, az *irgalom* etikája. Jézus ennek az utóbbinak lett a hirdetője, és nekünk is ezt hagyta örökül.

És micsoda *történelmi pillanat* volt az, amikor Jézus a *Szeretetistent*, és az *Irgalom rendjét* meghirdette a történelemben! Addig *gazemberek* próbáltak világot szervezni. A *tisztességesebbje* igazságos társadalmat akart – sikertelenül. És akkor feltűnt Jézus a maga „*pándúlia*” *mindenkit szolgálva szeretés* eszméjével... És azóta is ott van! Hol? Hát a polcon van, a bolondul szerető Isten és a bolondul szerető Jézus megoldása.

De hát mondják nekünk: Ez az *irgalmas etika* veszélyesebb, mint a *gazember etika*, mert ha egy rendszer nem szolgáltat igazságot és nem bünteti meg a gonoszokat, annak a társadalomnak vége! És mi elhiszük nekik. Papíni, a híres olasz író mondta, látva a világ borzalmait, hogy van még egy megoldás, csak Jézus megoldását még senki sem próbálta ki.

Eszembe jut erről egy gyerekkori osztálytársam, a *Pista*. Pistáék nagycsalád voltak és nagyon szegények. Rákosiék felkarolták az okos fiút. Moszkvába küldték tanulni. Egyszer mikor hazajött, átjött hozzánk. Én éppen papnak készültem. Vitatkoztunk éjjel háromig, hogyan lesz itt *jobb világ*. Pista azt mondta, úgy, hogy a rosszakat főbe lövik és csak a jók maradnak. Én azt mondtam, hogy arra kell nevelni magunkat, gyermekeinket és mindenkit, hogy jók legyenek, mindenkit szeressenek. Ő azt mondta: Azt szeretné ő látni! Többet nem találkoztunk.

Testvéreim!

Befejezem. Most itt vagyunk a Bokor 80 éves jubileumán, a *harmadik negyedszázadon* is túl azzal, hogy az alapító Atya *bolond Istenről* beszélt. *Jézusról* már a rokonai (anyjával együtt) úgy vélekedtek, hogy megbolondult.

És itt van a *bolond Bokor*, az előbbieket miatt egy eretnekgyanúsnek mondott szekta.

És a bolond nagy szeretetről és a boldogságról szól ez a prédikáció...

Meg a hálaadásról. Hála legyen most az első, második és harmadik negyedszázadért. A kérdés most az, hogy mit hoz a jövő, a *következő negyedszázadok*?!

Most fiatal testvéreimre gondolok. Kérdezem én, a közel 90 éves vénember, aki nem dicsekedhet nagy isteni bolondsággal, de akiben mégis él a remény, és hiszem, hogy minden nehézség ellenére lesz az új nemzedékekből igazán *bolondul* szerető Bokor! Mert csak így lehet a mi Bokrunk ebben a világban jel: a bolondul szerető Isten *boldog* Bokra!

Ahogy a Bokoralapítónk is remélte...

[**Kovács László** prédikációja elhangzott
a Bokor Közösség alapításának 80. évfordulója alkalmából
mondott hálaadó szentmisén 2025. október 4-én,
az Újhegyi Közösségi Házban.]

